

med. Det oplyses endvidere, at i dette Bibliotek findes en stor Mængde kunsthistoriske Værker, Encyklopædier og Konversationsleksika, altsaa Bøger af den Art, som allesammen ere dyre, naar de skulle due noget.

Det kan ogsaa fremhæves, at Biblioteket er særlig rigt paa Værker af den nyeste Litteratur, og at det derfor paa den bedste Maade vil supplere afdøde Gehejmearkivar Wegeners Bogsamling. Han døde allerede for 15 Aar siden, og hans Erhvervelser standsede altsaa paa et Tidspunkt, som nu ligger temmelig langt tilbage, medens derimod Biskop Fredrik Nielsens Erhvervelser ere fortsatte lige op til den allernyeste Tid. Det fremhæves endelig, at dette Bibliotek netop indeholder mange Sjældenheder, ogsaa en Følge af den Maade, hvorpaa det er samlet. Det er jo for en stor Del blevet samlet i den Tid, da Fredrik Nielsen var Professor ved Københavns Universitet, da han altsaa havde Hovedstadens to store Bogsamlinger, Universitetsbiblioteket og det store kongelige Bibliotek, lige ved Siden af sig, saaledes at han kunde søge med Lethed alt, hvad der fandtes i disse to Biblioteker, naar han havde Brug for det. Naar han altsaa alligevel anskaffede Bøger i stor Mængde, var det til Dels netop for at supplere det, som ikke en Gang fandtes hverken i Universitetsbiblioteket eller i det store kongelige Bibliotek, men som han alligevel maatte have til Raadighed ved sine vidtgaende Studier. Det kan saaledes nævnes, at der i Fredrik Nielsens Bogsamling findes flere Tidsskriftsrækker, som helt mangle endogsaa i det store kongelige Bibliotek, og som det nu vil være omtrent umuligt eller dog meget vanskeligt at erhverve paa anden Maade. Det kan endelig nævnes, at der findes mange dyre og kostbare Værker i denne Bogsamling. Overbibliotekaren i Aarhus, som har haft Lejlighed til at gennemgaa den i Enkeltheder, anfører saaledes, at der findes et Værk: Mansi: Collectio Conciliorum, som først er bleven afsluttet for 2 Aar siden, som derfor slet ikke vil kunne faas antikvarisk i den nærmeste Tid, og som har en Bogladepris af 1,500 Kr. Det anføres endvidere, at flere Værker ere saa kostbare, at den Pris, man maa give for dem hos en Antikvar, er i det mindste 1,000 Kr., og det nævnes, at der er mange Værker i dette Bibliotek, hvis antikvariske Pris for hvert enkelt er over 100 Kr.

Naar man har disse Oplysninger, synes

jeg, det ligger nær at sige, at saa er denne Samling ogsaa mere værd, end de Bogsamlinger i Almindelighed ville være værd, som komme paa Markedet og skulle sælges antikvarisk. Naar man i sin Tid fik Gehejmearkivar Wegeners Bogsamling for 1 Kr. pr. Bind, medens her er forlangt gennemsnitlig 2 Kr. pr. Bind, maa man for ret at forstaa Forskellen paa disse to Ting have for Øje, at Gehejmearkivar Wegeners Bogsamling var en ganske systematisk Samling. Denne gamle lærde Mand satte en Ære i dette, at hans Bibliotek skulde repræsentere lidt af alle Videnskaber, lidt af alle Discipliner. Han havde matematiske og fysiske Tidsskrifter i sin Samling, skønt han selv var Historiker og Filolog; det var et Bibliotek, som netop indeholdt kurante Værker, som i Grunden kunne faas alle Steder, hos alle Antikvarer, fordi de findes i saa mange Samlinger. Men Biskop Fredrik Nielsens Samling var i høj Grad anlagt paa at supplere, hvad der manglede endogsaa i de største Samlinger i Danmark, nemlig Det store kongelige Bibliotek og Universitetsbiblioteket. Derfor indeholder den mange flere kostbare Værker og mange flere sjældne Værker, end Gehejmearkivar Wegeners gjorde. Derfor vil det ogsaa være rimeligt, at der betales en noget højere Pris for denne Samling, end der i sin Tid blev betalt for Gehejmearkivar Wegeners.

Maa jeg saa endelig nævne som et Moment, jeg synes ikke maa være uden Betydning, hvis Finansudvalget igen vil tage denne Sag op og mulig se at faa et nyt Forslag frem til 3die Behandling, at Biskop Nielsen er vistnok den eneste Mand her i Danmark, som af egen Drift har givet Afkald paa en livsvarig Understøttelse paa 1,000 Kr. om Aaret, som var tillagt ham. Han fik den, saa vidt jeg husker, i den sidste Tid, han var Lærer ved Københavns Universitet, og beholdt den, saa længe han var Biskop i Aalborg Stift, fordi den Bispegage, han havde, var saa ringe, at han i de Aar, han levede i Aalborg, aarlig maatte tage op af den Smule Sparepenge, han havde, for at kunne føre en standsmæssig Tilværelse. Men saa snart han blev forflyttet til Aarhus Stift, gav han af egen Drift Afkald paa denne livsvarige Statsunderstøttelse paa 1,000 Kr. om Aaret. Jeg tror, at dette Eksempel er ganske enestaaende, det viser, at Biskop Fredrik Nielsen i sit Forhold til Staten ikke var smaalig; jeg skulde derfor i høj Grad